

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΔΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Αριθμός Απόφασης 518/2022

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το Πρακτικό 35/13.12.2022, της τακτικής συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Ήλιδας.

ΘΕΜΑ: Γνωμοδότηση δικηγόρου περί της άσκησης ή μη ενδίκων μέσων κατά της υπ'αριθμ. Α532/2022 Απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Πύργου και περαιτέρω εξώδικες ενέργειες από πλευράς Δήμου.

Στην Αμαλιάδα, σήμερα 13-12-2022, ημέρα Τρίτη και ώρα 12:00', συνήλθε σε Τακτική συνεδρίαση η Οικονομική Επιτροπή, ύστερα από τη με αριθμό πρωτ. 25068/35/08.12.2022 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου, η οποία επιδόθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα στα μέλη της, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 67 και 75 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87), όπως ισχύει.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ	ΑΠΟΝΤΕΣ
1. Λυμπέρης Γιάννης- Δήμαρχος/Πρόεδρος	1. Χριστοδουλόπουλος Χρήστος-μέλος
2. Παπαδόπουλος Βασίλειος-Αντιδήμαρχος/Αντιπρ	2. Αμπού Χάντμπα Μισέλ -μέλος
3. Αστερής Ευγένιος-μέλος	
4. Παναγιωτάρας Παναγιωτης-μέλος	
5. Χριστοφόρου Ευάγγελος-Αντιδήμαρχος	
6. Αβραάμ Μπούρας-αναπληρωματικό μέλος/αντικαταστάτης Ζαχαρόπουλου Βασιλείου	

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο οχτώ (8)* μελών δήλωσαν παρόντα έξι (6) μέλη, ο Πρόεδρος κ. Λυμπέρης Γιάννης, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Στη συνεδρίαση κλήθηκε και ο κ. Χριστοδουλόπουλος Χρήστος, κατόπιν κατάθεσης από 5.4.2022, στο Γραφείο υποστήριξης αιρετών οργάνων του Δήμου, τις υπ'αριθμ.1777Β/24.3.2022 έκθεσης επίδοσης αίτησης Αναστολής εκτέλεσης, της αριθμ.πρωτ.:ΕΜΠ.12/21.2.2022 απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου.

* Ο κ. Αναγνωστόπουλος Κωνσταντίνος, δεν κλήθηκε στη συνεδρίαση λόγω της αριθμ.πρωτ.: ΕΜΠ.70/6.6.2022 διαπιστωτικής πράξης, του ασκών καθήκοντα Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου.

Τα πρακτικά τηρήθηκαν από το δημοτικό υπάλληλο κ. Βούλγαρη Χρήστο.

8° Θέμα Ημερήσιας διάταξης

Ο Δήμαρχος - Πρόεδρος αναφερόμενος στο 8° θέμα της ημερήσιας διάταξης, έθεσε υπόψη των μελών της Οικονομικής Επιτροπής την από 06-12-2022 εισήγηση της Νομικής Συμβούλου του Δήμου με θέμα: «Γνωμοδότηση περί της άσκησης ή μη ενδίκων μέσων κατά

της υπ'αριθμ. Α532/2022 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Πύργου και περαιτέρω εξώδικες ενέργειες από πλευράς Δήμου», σύμφωνα με την οποία:

«Την 19-10-2022 κοινοποιήθηκε στον Δήμο Ήλιδας η υπ'αριθμ. Α532/2022 απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Πύργου, δια της οποίας έγινε δεκτή εν μέρει η με αριθμό καταχ. ΑΓ83/31-7-2007 αγωγή των εναγόντων: α) Νικολάου Παρασκευόπουλου του Ξενοφώντος, ο οποίος απεβίωσε και συνέχισαν την δίκη οι νόμιμοι κληρονόμοι του: α) Ξενοφών Παρασκευόπουλος του Νικολάου και β) Ευγενία συζ. Φωτίου Λαζάρη, το γένος Νικολάου Παρασκευόπουλου, 2) Γεωργίας συζ. Νικολάου Δημητρακοπούλου, το γένος Ξενοφώντα Παρασκευόπουλου, 3) Αλεξάνδρας χας Βασιλείου Παρασκευοπούλου, το γένος Ζαχαρία Μοναστηριώτου, 4) Ξενοφώντα Παρασκευόπουλου του Βασιλείου, 5) Μάρθας χας Κυριάκου Παρασκευόπουλου, το γένος Θεοδώρου Ατματζίδου, 6) Σταυρούλας Παρασκευοπούλου του Κυριάκου και) Άννας – Μαρίας Παρασκευοπούλου του Κυριάκου ΤΗΣ του Δήμου Ήλιδας. Της δια της άνω αποφάσεως αναγνωρίστηκε ότι ο εναγόμενος Δήμος υποχρεούται να καταβάλει σε καθένταν από της ενάγοντες το ποσό των 3.000 ευρώ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής σε αυτόν 31-10-2007 έως την εξόφληση με επιτόκιο 6% για το τμήμα της εν λόγω αξίωσης τόκου που ανάγεται έως της 30-4-2019 και με επιτόκιο που ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 4607/2019 για το τμήμα της της αξίωσης που ανάγεται μετά την 1-5-2019. Της δια της άνω αποφάσεως καθόρισε την αμοιβή του πραγματογνώμονα τοπογράφου μηχανικού Χαραλάμπου Μικέλη στο ποσό των οχτακοσίων ευρώ, όπου υποχρέωσε τον μεν εναγόμενο Δήμο να καταβάλει για την αμοιβή του πραγματογνώμονα το ποσό των 640 ευρώ, της δε ενάγοντες να του καταβάλουν το ποσό των 160 ευρώ, επιμερίζοντας κατά αυτό τον τρόπο την αμοιβή του μηχανικού.

Α. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Με την εν λόγω αγωγή της οι ενάγοντες, συγκύριοι ακινήτου κείμενου επί του οικοδομικού τετραγώνου (Ο.Τ. 73) (Πλατεία Ανεμόμυλου) της πόλης της Αμαλιάδας, ζητούσαν να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του εναγόμενου Δήμου να της καταβάλει, κατ'εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 105 και 106 του Εισνόμου του ΑΚ, το ποσό των 1.270.104 ευρώ, άλλως των 869.750 ευρώ, επιμεριζόμενο σε της αναλόγως των ποσοστών συγκυριότητας εκάστου επί του ένδικου ακινήτου. Τα άνω ποσά αντιστοιχούσαν στην αποθετική ζημία που ισχυρίζονταν ότι υπέστησαν λόγω της στέρησης της χρήσης και κάρπωσης του ένδικου ακινήτου της από παράνομες παραλείψεις των οργάνων του Δήμου που εμφιλοχώρησαν κατά την διαδικασία εφαρμογής του εγκεκριμένου σχεδίου πόλης της Αμαλιάδας, παράλειψη η οποία συνίσταται: α) παράλειψη σύνταξης πράξης αναλογισμού αποζημίωσης για τμήμα του ακινήτου της που απαλλοτριώθηκε ρυμοτομικώς για την δημιουργία κοινοχρήστων χώρων δυνάμει της υπ'αριθμ. 3925/11-9-1992 απόφασης του Νομάρχη Ηλείας και της υπ'αριθμ. οικ. 1981/5-4-2002 απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος και β) παράλειψη κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για το εναπομείναν τμήμα του ως άνω ακινήτου που δεσμεύτηκε πολεοδομικά ως κοινωφελής χώρος για την ανέγερση πολιτιστικού κέντρου δυνάμει της υπ'αριθμ. 8080/4-6-1997 απόφασης του Νομάρχη Ηλείας. Επικουρικά ζητούσαν οι ενάγοντες να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του Δήμου να της καταβάλει αναλόγως του ποσοστού συγκυριότητας εκάστου επί του ένδικου ακινήτου το ποσό των 676.474 ευρώ (εμπορική αξία αυτού), ως και το ποσό των 27.397 ευρώ ετησίως που αντιστοιχεί της τόκους που θα απέδιδε η προθεσμιακή τραπεζική κατάθεση χρηματικού κεφαλαίου ίσου με την εμπορική αξία του ακινήτου. Τέλος

με την αγωγή της αιτούνταν κονδύλιο ηθικής βλάβης εκ 165.000 ευρώ, νομιμοτόκως όλα τα ανωτέρω κονδύλια από την επομένη επίδοσης της αγωγής και μέχρι την εξόφληση.

Ο Δήμος με τα νομίμως κατατεθέντα υπομνήματα αμφισβήτησε την έκταση του επίδικου ακινήτου, καθώς και το γεγονός της ύπαρξης επ'αυτού δημοτικού κτιρίου επιφάνειας 55,24 τ.μ. και αιτήθηκε την διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης από τοπογράφο μηχανικό, προκειμένου να καταδειχθούν τα ακριβή όρια και το συνολικό εμβαδόν αυτού, καθώς και καθαρό εναπομένων εμβαδόν του μετά την διάνοιξη των οδών Ψαρρών και Πολυτεχνείου. Της τούτο το Δικαστήριο ανέβαλλε την έκδοση οριστικής απόφασης και διέταξε την διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, όπου με την υπ'αριθμ. 170/2018 προδικαστική απόφαση διορίσθηκε ως πραγματογνώμων ο τοπογράφος μηχανικός Χαράλαμπος Μικέλης, ο οποίος σε εκτέλεση της άνω αποφάσεως κατέθεσε την από Ιουνίου 2019 έκθεση πραγματογνωμοσύνης και το από Απριλίου 2019 τοπογραφικό διάγραμμα, τα οποία κρίθηκαν επαρκώς αιτιολογημένα και ο οποίος κατέληξε στα εξής συμπεράσματα ότι: α) το ολικό εμβαδόν του επίδικου οικοπέδου έχει έκταση 1.244,30 τ.μ., β) ότι δεν έχει καταπατηθεί κανένα τμήμα αυτού από το περίπτερο του Ανεμόμυλου του Δήμου Ήλιδας, γ) ότι τμήμα αυτού με εμβαδόν 9,80 τ.μ. ρυμοτομείται για την διάνοιξη της οδού Πολυτεχνείου, δ) ότι τμήμα αυτού με εμβαδόν 53,58 τ.μ. ρυμοτομείται για την διάνοιξη της οδού Ψαρρών, ε) τμήμα αυτού με εμβαδόν 66,95 τ.μ. ρυμοτομείται με την υπ'αριθμ. 1981/2002 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος και στ) το εμβαδόν του εναπομείνοντος (μη ρυμοτομούμενου) τμήματος του επίδικου είναι 1.113,96 τ.μ.

Το Δικαστήριο, μελετώντας την δικογραφία έκρινε ότι:

Α) η υπό κρίση αγωγή των εναγόντων περιέχει πλήρη περιγραφή του επίδικου ακινήτου με επίκληση του εμβαδού και των τίτλων της ιδιοκτησίας του. Ενόψει δε της ορισμένης προβαλλόμενης παρανομίας των οργάνων του Δήμου σχετικά με τα ρυμοτομούμενα τμήματα του ακινήτου αυτού, εκ των οποίων φέρεται να προήλθε η επικαλούμενη ζημία των εναγόντων, ο προσδιορισμός του ρυμοτομικού βάρους που φέρει κάθε τμήμα της ιδιοκτησίας δεν αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για το ορισμένο της αγωγής.

Β) ότι με της υπ'αριθμ. 3925/11-9-1992 και 8080/4-6-1997 αποφάσεις του Νομάρχη Ηλείας, καθώς και την υπ'αριθμ. οικ. 1981/5-4-2002 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, τμήματα του επίδικου ακινήτου ρυμοτομήθηκαν για την δημιουργία κοινόχρηστων χώρων (οδοί, πλατεία), ενώ με την άνω με αριθμό 8080/1997 απόφαση επιβλήθηκε στο εναπομείναν μη ρυμοτομούμενο τμήμα αυτού σαφώς προσδιορισμένο ρυμοτομικό βάρος για την ανέγερση ειδικού κτιρίου κοινής ωφέλειας (πολιτιστικό κέντρο), το οποίο παρέχει στην Διοίκηση την δυνατότητα κήρυξης απαλλοτρίωσης της απόκτηση του για τον εν λόγω σκοπό και επιφέρει ουσιώδη περιορισμό των δικαιωμάτων των ιδιοκτητών του, δεδομένου κατά το άρθρο 282 παρ. 2 του ΚΒΠΝ απαγορεύεται η διάθεση του για άλλο σκοπο (ΣΤΕ 3108/2009).

Στο πλαίσιο υλοποίησης του πολεοδομικού σχεδιασμού της χώρας, η Διοίκηση έχει υποχρέωση να προβεί της αναγκαίες ενέργειες για την εφαρμογή εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου ή εγκεκριμένης πολεοδομικής μελέτης στο σύνολο της, προκειμένου να καταστεί δυνατόν να δημιουργηθούν οι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι και γενικά να διαμορφωθεί η πόλη (Στε 2787/1998, 353/2017, 1497/2015, 3368/2014, 1503/2000). Κατά συνέπεια αν υποβληθεί αίτηση από πρόσωπο που έχει έννομο

συμφέρον για την σύνταξη της πράξης αναλογισμού ρυμοτομούμενης ιδιοκτησίας ή για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης ακινήτου, επί του οποίου έχει επιβληθεί συγκεκριμένο ρυμοτομικό βάρος, η Διοίκηση οφείλει καταρχήν να κινήσει και ολοκληρώσει την κατά νόμο διαδικασία, έστω και αν δεν γίνεται επίκληση συγκεκριμένου λόγου, για τον οποίο καθίσταται αναγκαία η ενέργεια αυτή. (ΣΤΕ 2787/1998 1503/2000).

Με βάση τα ανωτέρω και λαμβανομένου περαιτέρω υπόψη ότι από την υποβολή της υπ' αριθμ. 62/30-5-2005 αίτησης (η οποία συνοδεύονταν από τα απαραίτητα κατά νόμον δικαιολογητικά) και των μεταγενέστερων από 7-2-2006 και 20-6-2006 εξώδικων οχλήσεων των εναγόντων, δεδομένου και του αρχικού χρόνου επιβολής των ένδικων ρυμοτομικών βαρών, μέχρι και την άσκηση της αγωγής την 31—200, παρήλθε χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τον εύλογο χρόνο, εντός του οποίου ο εναγόμενος Δήμος όφειλε να προβεί στην σύνταξη της αιτούμενης πράξης αναλογισμού αποζημίωσης και την κήρυξη αναγκαστικής απαλλοτρίωσης της τον σκοπό της εφαρμογής των σχετικών προβλέψεων του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου πόλης Αμαλιάδας, το Δικαστήριο έκρινε ότι στοιχειοθετείται παράνομη παράλειψη των οργάνων του, από την οποία γεννάται, κατ' αρχάς, αποζημιωτική ευθύνη του έναντι των εναγόντων, οι οποίοι είχαν έννομο συμφέρον να ολοκληρωθεί η εφαρμογή του σχεδίου, ώστε να λάβουν την προβλεπόμενη στο νόμο αποζημίωση. Η νομιμότητα δε της ρυμοτομικής δέσμευσης του επίδικου ακινήτου, η οποία άλλωστε δεν αμφισβητείται από της ενάγοντες, ουδεμία επιρροή ασκεί στην προκείμενη περίπτωση. Περαιτέρω, η δυνατότητα των εναγόντων να ζητήσουν αποζημίωση για τη δέσμευση του ακινήτου της είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από την παράλληλη δυνατότητα της να ζητήσουν την άρση της δέσμευσης αυτού (ΣΤΕ 393/2021).

Β. ΩΣ ΤΗΣ ΤΟ ΚΥΡΙΟ ΑΙΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΤΙΚΗ ΑΞΙΩΣΗ ΤΗΣ ΤΗΝ ΜΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΤΗΣ

Το Δικαστήριο ορθά και αιτιολογημένα έκρινε ότι η επικαλούμενη ζημία δεν συνδέεται αιτιωδώς με της άνω παράνομες παραλείψεις του Δήμου να συντάξει στην οικεία πράξη αναλογισμού αποζημίωσης για το ρυμοτομούμενο τμήμα του ακινήτου της και να προβεί σε κήρυξη απαλλοτρίωσης για το πολεοδομικά δεσμευμένο τμήμα αυτού, που χαρακτηρίστηκε κοινωφελές. Και τούτο διότι κατά την συνήθη πορεία των πραγμάτων, αν δεν είχαν εμφολωρήσει οι παραλείψεις του Δήμου, θα είχε προωθηθεί η διαδικασία της απαλλοτρίωσης, η οποία θα οδηγούσε αιτιακά στην στέρηση της ιδιοκτησίας των εναγόντων και στην καταβολή της προβλεπόμενης από το άρθρο 17 του Συντάγματος και τον κώδικα απαλλοτριώσεων αποζημίωσης αυτών και όχι σε στέρηση εσόδων από την ανοικοδόμηση ή εκμετάλλευση του (ΔΕΦΑΘ 4173/2020). Ως εκ τούτου ορθά και αιτιολογημένα το Δικαστήριο απέρριψε το κύριο αίτημα της αγωγής της ως νόμω αβάσιμο

Γ. ΩΣ ΤΗΣ ΤΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟ ΑΙΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΝΤΩΝ ΕΚ 676.474 ΕΥΡΩ (ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΞΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ) ΚΑΙ ΠΟΣΟ 27.397 ΕΥΡΩ (ΤΟΚΟΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ).

Το Δικαστήριο ορθά και αιτιολογημένα έλαβε υπόψη του ότι για τον προσδιορισμό του ύψους της εν λόγω αποζημίωσης που δεν μπορεί να υπερβαίνει την πλήρη αξία του ακινήτου, εφόσον αυτό παραμένει στην κυριότητα του ιδιοκτήτη, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, ιδίως ο προορισμός του ακινήτου, η δυνατότητα εκμεταλλεύσεως του και οι νόμιμοι περιορισμοί για την δόμηση του, τόσο κατά τον χρόνο κτήσεως του, όσο και κατά τον χρόνο επιβολής των περιορισμών, με μειωτικό παράγοντα το εύρος των επιτρεπτών χρήσεων, μετά την επιβολή του περιορισμού (ΣΤΕ 2428-31/2016, 1478/2016, 4100/2015,

3431-3/2015, ΣΤΕ 2165/2013). Εξάλλου, η επίκληση και η απόδειξη συγκεκριμένης ζημίας εκ μέρους του διοικούμενου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να του επιδικασθεί αποζημίωση και ως εκ τούτου δεν καταβάλλεται τέτοια εκ μόνου του λόγου ότι υφίσταται πράξη ή παράλειψη, χωρίς την απόδειξη συγκεκριμένης κατά νόμο ζημίας (ΣΤΕ 4913/1998). Περαιτέρω, το Δικαστήριο, έλαβε υπόψη του ότι οι προσκομιζόμενες από της ενάγοντες ειδικές γνωμοδοτήσεις, αφενός δεν αναφέρονται μόνο στην αξία του ακινήτου ως οικοπέδου, αλλά στην αξία αυτού μετά των ανεγειρόμενων διαμερισμάτων, αφετέρου δεν συνεκτιμήθηκαν οι μειωτικοί παράγοντες που επιδρούν σε αυτήν την αξία και οι επιβαλλόμενοι περιορισμοί επί του ένδικου ακινήτου. Της δεν αναφέρονται τα τεχνικά στοιχεία που θεμελίωσαν της κρίσεις των συντακτών των γνωμοδοτήσεων, με αποτέλεσμα ο υπολογισμός, στον οποίο προέβηκαν να μην αιτιολογείται προσηκόντων (ΔΕΦΠΕΙΡ 1031/2021). Επιπλέον, για την απόδειξη της εμπορικής αξίας δεν προσκομίστηκαν άλλα πρόσφορα συγκριτικά τεχνοοικονομικά στοιχεία (ΣΤΕ 130/2015, ΔΕΦΑΘ 2986/2020), με τα οποία αποδεικνύεται ότι η αξία του ακινήτου είναι πράγματι η εν λόγω προσδιοριζόμενη. Ενόψει αυτών, το Δικαστήριο ορθά και αιτιολογημένα έκρινε την ανωτέρω αγωγική της αξίωση ως αβάσιμη και αναπόδεικτη, καθόσον οι ενάγοντες δεν απέδειξαν με την προσκόμιση κρίσιμων στοιχείων την πραγματική αγοραία αξία του ένδικου ακινήτου, δηλαδή την έκταση της ζημίας της, για την οποία φέρουν το σχετικό βάρος της αποδείξεως (ΣΤΕ 2849/2011, 3696/2015, 898/2014).

Δ. ΩΣ ΤΗΣ ΤΟ ΚΟΝΔΥΛΙΟ ΤΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ ΕΚ 165.000 ΕΥΡΩ

Το Δικαστήριο λαμβάνοντας υπόψη ότι: α) εξαιτίας των προαναφερόμενων παράνομων παραλείψεων των οργάνων του Δήμου, το επίδικο ακίνητο παραμένει αναγκαστικώς απαλλοτριωμένο και πολεοδομικά δεσμευμένο, χωρίς να έχει καταβληθεί της ενάγοντες μέχρι και σήμερα η οφειλόμενη πλήρης αποζημίωση της αξίας του, β) της συνθήκης υπό της οποίες έλαβαν χώρα οι παράνομες παραλείψεις των οργάνων του Δήμου, γ) το διαδραμόν χρονικό διάστημα από τον χρόνο δέσμευσης του ακινήτου των εναγόντων, έκρινε αιτιολογημένα και ορθώς ότι οι ενάγοντες υπέστησαν ηθική βλαβή, συνιστάμενη στην ταλαιπωρία της και στο αίσθημα απογοήτευσης που δοκίμασαν σε συνέχεια του συνόλου των άκαρπων ενεργειών της της εξασφάλιση της νόμιμης αποζημίωσης της ιδιοκτησίας της, της αποκατάσταση της οποίας πρέπει να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του Δήμου να καταβάλλει σε καθένα από της ενάγοντες το ποσό των 3.000 ευρώ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής που συνέβη της 31-10-2007, κατά μερική αποδοχή του σχετικού αιτήματος της αγωγής.

Ε. ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΩΔΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΔΑΣ, ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΗ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΔΙΚΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. Α532/2022 ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΠΥΡΓΟΥ.

Με τα άρθρα 94 παρ. 1, 3 του Συντάγματος και 1 παρ. 1 και 2 στοιχ. η' του Ν. 1406/1983 ορίζεται αντιστοίχως ότι «Η εκδίκαση των ιδιωτικών διαφορών ουσίας ανήκει στα υφιστάμενα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Στα πολιτικά δικαστήρια υπάγονται όλες οι ιδιωτικές διαφορές» και «υπάγονται στη δικαιοδοσία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων όλες οι διοικητικές διαφορές ουσίας που δεν έχουν μέχρι σήμερα υπαχθεί σ' αυτή. Στις διαφορές περιλαμβάνονται ιδίως αυτές που αναφύονται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά την ευθύνη του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατ των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου προς αποζημίωση, σύμφωνα με τα άρθρα 105 και 106 του Εισ.Ν.Α.Κ.». Επίσης, με τα άρθρα 105 και 106 εδ. α' Εισ.Ν.Α.Κ., 914 Α.Κ. ορίζεται αντιστοίχως ότι «Για

πράξεις και παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου που ανάγονται στις έννομες σχέσεις του ιδιωτικού δικαίου ή σχετικές με την ιδιωτική του περιουσία, το Δημόσιο ευθύνεται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα για τα νομικά πρόσωπα. Για παράνομες πράξεις των οργάνων του Δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που του έχει ανατεθεί, το Δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός εάν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος» και «Όποιος ζημιώσει άλλον παράνομα και υπαίτια έχει υποχρέωση να τον αποζημιώσει». Από τις διατάξεις αυτές συνδυαζόμενες με τη διάταξη του άρθρου 71 Α.Κ. προκύπτει ότι μπορεί μεν να δημιουργηθεί ευθύνη του Δημοσίου προς αποζημίωση, κατά το άρθρο 105 Εισ.Ν.Α.Κ., και από υλική πράξη οργάνου του, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και συνεπώς να δημιουργηθεί εντεύθεν διοικητική διαφορά υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, μόνον όμως όταν η πράξη αυτή ενέχει άσκηση δημόσιας εξουσίας είτε γιατί εντάσσεται σε έννομη σχέση του δημοσίου δικαίου μεταξύ κράτους και πολίτη, την οποία πραγματώνει ή επ' ευκαιρία της οποίας τελείται, είτε γιατί συνιστά καθ' εαυτή δραστηριότητα που αναπτύσσεται υπό καθεστώς νομοθετικής υπεροχής έναντι των πολιτών που αρμόζει αποκλειστικά στο κράτος ή στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ως φορείς δημόσιας εξουσίας. Αντίθετα, αν η υλική πράξη δεν συνδέεται αιτιωδώς με έννομη σχέση του δημοσίου δικαίου μεταξύ κράτους και πολίτη, ούτε καλύπτεται καθ' εαυτή από εξαιρετική νομοθετική ρύθμιση, δημιουργική σχέσης υπεροχής έναντι των πολιτών, αλλά με τη διαχείριση της ιδιωτικής του περιουσίας, τότε η πηγάζουσα από αυτή ευθύνη του δημοσίου προς αποζημίωση θεμελιώνεται αναγκαίως στις διατάξεις ιδιωτικού δικαίου και συνεπώς η ανακύπτουσα διαφορά είναι ιδιωτική (Α.Π.599/2013, Τ.Ν.Π. ΝΟΜΟΣ). Κατά δε, τη διάταξη του άρθρου 106 Εισ.Ν.Α.Κ., οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου (105) εφαρμόζονται και για την ευθύνη των δήμων, των κοινοτήτων ή των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους (Α.Π. 1.932/2014, Τ.Ν.Π. Νόμος, Α.Π. 599/2013, Ελλ.Δνη 54, 1631, Α.Π. 1793/2009, Νο.Β. 58, 733). Περαιτέρω, κατά τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 17 του Συντάγματος «Η ιδιοκτησία τελεί υπό την προστασία του Κράτους, τα δικαιώματα όμως που απορρέουν από αυτή δεν μπορούν-να ασκούνται σε βάρος του γενικού συμφέροντος. Κανένας δεν στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνο για δημόσια ωφέλεια που έχει αποδειχθεί με τον προσήκοντα τρόπο, όταν και όπως νόμος ορίζει και πάντοτε αφού προηγηθεί πλήρης αποζημίωση που να ανταποκρίνεται στην αξία την οποία είχε το απαλλοτριούμενο κατά το χρόνο της συζήτησης στο δικαστήριο για τον προσδιορισμό της αποζημίωσης...».Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει: α)ότι είναι επιτρεπτή με διάταξη νόμου, η θέσπιση γενικών και αντικειμενικών περιορισμών της ιδιοκτησίας, χωρίς υποχρέωση αποζημίωσης, προς εξυπηρέτηση του γενικότερου συμφέροντος, εφόσον αυτοί δεν θίγουν τον πυρήνα του δικαιώματος της ιδιοκτησίας, αναιρώντας ή αποδυναμώνοντας το σε μεγάλο βαθμό, είναι δε αναγκαίοι για την επίτευξη του σκοπούμενου αποτελέσματος (Ολ.Α.Π. 896/1985) και β) ότι επιτρέπεται η οριστική στέρηση ή αφαίρεση της ιδιοκτησίας (με μετάθεση ολική της κυριότητας του πράγματος σε άλλο πρόσωπο ή δημιουργία άλλου εμπράγματος δικαιώματος) με πράξη της πολιτείας, μόνο αν επιβάλλεται προς θεραπεία δημόσιας ωφέλειας, εφόσον προηγηθεί της κατάληψης καταβολή πλήρους αποζημίωσης που καθορίζεται από τα πολιτικά δικαστήρια. Εξάλλου, κατά το άρθρο 24 (παρ. 2-4) του Συντάγματος «2.Η χωροταξική αναδιάρθρωση της Χώρας, η διαμόρφωση, η ανάπτυξη, η πολεοδόμηση και η επέκταση των πόλεων και των οικιστικών γενικά περιοχών υπάγεται στη ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του

Κράτους, με σκοπό να εξυπηρετείται η λειτουργικότητα και η ανάπτυξη των οικισμών και να εξασφαλίζονται οι καλύτεροι δυνατοί όροι διαβίωσης...3. Για να αναγνωρισθεί μία περιοχή ως οικιστική και για να ενεργοποιηθεί πολεοδομικά οι ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται σε αυτή συμμετέχουν υποχρεωτικά, χωρίς αποζημίωση από τον οικείο φορέα, στη διάθεση των εκτάσεων που είναι απαραίτητες, για να δημιουργηθούν δρόμοι, πλατείες και χώροι για κοινωφελείς γενικά χρήσεις και σκοπούς, καθώς και στις δαπάνες για την εκτέλεση των βασικών κοινόχρηστων πολεοδομικών έργων, όπως νόμος ορίζει. 4. Νόμος μπορεί να προβλέπει τη συμμετοχή των ιδιοκτητών περιοχής που χαρακτηρίζεται ως οικιστική στην αξιοποίηση και γενική διαρρύθμιση της σύμφωνα με εγκεκριμένο σχέδιο, με αντιπαροχή ακινήτων ίσης αξίας ή τμημάτων ιδιοκτησίας κατά όροφο, από τους χώρους που καθορίζονται τελικά ως οικοδομήσιμοι ή από κτίρια της περιοχής αυτής». Σε εκτέλεση και εφαρμογή των ως άνω συνταγματικών διατάξεων του άρθρου 24, εκδόθηκαν αρχικά ο Ν. 947/1979 «Περί οικιστικών περιοχών» και στη συνέχεια ο Ν. 1337/1983 «Επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, κ.λπ.», με τους οποίους θεσμοθετήθηκαν νέες διαδικασίες (διαφέρουσες από τη ρυμοτομία των Ν.Δ.17.7.1923 και 797/1971) συνολικής διαχείρισης των ακινήτων της οικιστικής περιοχής προς πραγμάτωση των συνταγματικών σκοπών, με την υποχρέωση των ιδιοκτητών να διαθέσουν χωρίς αποζημίωση μέρος του ακινήτου τους ή με υποχρεωτική συμμετοχή αυτών με ολόκληρο το ακίνητο τους έναντι αντιπαροχής άλλου ακινήτου (ή διαιρεμένης ιδιοκτησίας) ίσης αξίας. Ειδικότερα, δε, με τη διάταξη του άρθρου 17 παρ. 1 του Ν. 947/1979 θεσπίστηκε η υποχρέωση των ιδιοκτησιών που περιλαμβάνονται σε περιοχή χαρακτηριζόμενη ως οικιστική για εισφορά σε γη, με σκοπό τη δημιουργία των κοινόχρηστων χώρων που απαιτούνται για την πολεοδομική διαμόρφωση και ανάπτυξη της περιοχής, σε αρμονία με τη ρύθμιση του άρθρου 24 παρ. 3 του Συντάγματος, οι όροι και η διαδικασία δε πραγματοποίησης της θεσπισθείσας εισφοράς σε γη ρυθμίστηκε με τα άρθρα 18-20 του ίδιου νομοθετήματος. Ακολούθως, με το άρθρο 22 του ίδιου ως άνω Ν, 947/1979 ορίζεται ότι «1. Από της δημοσιεύσεως του κατά το άρθρο 14 παρ. 1 (του ίδιου νόμου) προεδρικού διατάγματος (περί χαρακτηρισμού περιοχής ως οικιστικής και καθορισμού των όρων αναπτύξεως αυτής) επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση οιασδήποτε ακινήτων κειμένων εντός της περιοχής της χαρακτηριζόμενης ως οικιστικής, ανεξαρτήτως του προβλεπόμενου υπό του ως άνω διατάγματος τρόπου αναπτύξεως ή αναμορφώσεως αυτής, εν τω συνόλω ή κατά ζώνες αυτής: α) προς δημιουργία κοινοχρήστων χώρων, πέραν των διὰ της εισφοράς εις γην αποκτωμένων...3. Η απαλλοτρίωση ενεργείται υπέρ και δαπάναις του Δημοσίου ή δημοσίου οργανισμού ή επιχειρήσεως πολεοδομίας και στεγάσεως ή υπέρ αναγκαστικού οικοδομικού συνεταιρισμού ή αναδόχου φορέως...4. Ειδικώς διὰ τις απαλλοτριώσεις προς δημιουργία κοινοχρήστων χώρων, αυτές κηρύσσονται δια αυτού τούτου του προεδρικού j διατάγματος περί εγκρίσεως της πολεοδομικής μελέτης». Αντιστοίχως, με τα άρθρα 8 και 12 δε αυτού ρυθμίστηκε νέα διαδικασία απόκτησης κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, η οποία εφαρμόζεται στις περιοχές ένταξης ή επέκτασης του σχεδίου και προβλέπεται ο τρόπος υλοποίησης της διαχείρισης με την έκδοση της Πράξεως Εφαρμογής, με την οποία καθορίζονται τα τμήματα των ακινήτων που αφαιρούνται χωρίς αποζημίωση για εισφορές σε γη (εκ ποσοστού ανάλογου με την εδαφική έκταση της ιδιοκτησίας) για τη δημιουργία κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων και υποχρεωτικές αναδασμικές μεταβολές (μετακινήσεις, συνενώσεις, αναδιανομές, ανταλλαγές ακινήτων), ακολούθως συντάσσεται και εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. πολεοδομική μελέτη και τέλος καταρτίζεται

πράξη εφαρμογής της πολεοδομικής μελέτης, η οποία κυρώνεται με απόφαση του Νομάρχη και μεταγράφεται στο οικείο Υποθηκοφυλακείο. Η έγκριση της πολεοδομικής μελέτης έχει τις συνέπειες της έγκρισης σχεδίου πόλης. Για τη δημιουργία των κοινόχρηστων χώρων που αυτή προβλέπει, καθιερώνεται, αντιστοίχως, υποχρέωση εισφοράς σε γη. Η υποχρέωση αυτή που πραγματοποιείται με την πράξη εφαρμογής της πολεοδομικής μελέτης, η οποία προσδιορίζει τα τμήματα που ρυμοτομούνται για κοινόχρηστους χώρους ή καταλαμβάνονται από κοινωφελείς χώρους και μπορεί, για να γίνει δυνατή η διάθεση της εισφοράς γης για τους σκοπούς του νόμου, να επιφέρει σημαντικές διαρρυθμίσεις στα τμήματα που προέρχονται από εισφορά γης, καθώς και σε κάθε ιδιοκτησία γενικά, όπως μετακινήσεις, τακτοποιήσεις, προσκυρώσεις, ανταλλαγές, καθώς και αλλαγές της μορφής των ιδιοκτησιών. Μετά την κύρωση της με απόφαση του Νομάρχη, η πράξη εφαρμογής γίνεται οριστική και αμετάκλητη και αποτελεί ταυτοχρόνως και πράξη βεβαίωσης για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων εισφοράς σε γη, όπως και κάθε μεταβολής που επέρχεται στα ακίνητα. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 7 περ. α' του Ν.1337/1983 (και αντιστοίχως του άρθρου 48 παρ. 7 περ. α' του από 14/277/1999 Π.Δ. ΚΒΠΝ) με τη μεταγραφή της πράξης εφαρμογής επέρχονται όλες οι αναφερόμενες σε αυτήν μεταβολές στις ιδιοκτησίες, εκτός από εκείνες, για τις οποίες οφείλεται αποζημίωση και για τη συντέλεση των οποίων πρέπει να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες του Ν.Δ. από 177/16.8.1923 και του Ν.Δ. 797/1971 «Περί Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων» (ήδη του Ν. 2882/2001 -«Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων»). Οι μεταβολές των ιδιοκτησιών χωρίζονται, δηλαδή, σε δύο κατηγορίες. Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν οι μεταβολές που συνίστανται σε εισφορά σε γη, με την αφαίρεση τους και τη διάθεσή τους για τους προβλεπόμενους στον νόμο σκοπούς (άρθρου 17 παρ. Ι του Ν. 947/1979 άρθρο 8 παρ. 8 του Ν. 1337/1983-άρθρο 45 παρ. 8 ΚΒΠΝ). Με τη μεταγραφή της πράξης εφαρμογής επέρχονται όλες οι μεταβολές της κατηγορίας αυτής στις ιδιοκτησίες. Στη δεύτερη κατηγορία μεταβολών ανήκουν εκείνες που αφορούν προσκυρώσεις, τακτοποιήσεις και ρυμοτομήσεις ή και δεσμεύσεις ιδιοκτησιών, πέραν της οφειλόμενης εισφοράς σε γη. Οι επεμβάσεις αυτές, εφόσον συνίστανται σε αναγκαστικές αφαιρέσεις ιδιοκτησιών ή τμημάτων ιδιοκτησιών επιπλέον εκείνων που περιλαμβάνονται στην καθορισμένη έκταση εισφοράς σε γη, δεν ολοκληρώνεται με τη μεταγραφή της πράξης εφαρμογής, αλλά, σύμφωνα, με το άρθρο 17 παρ. 2 του Συντάγματος θα πρέπει να προηγηθεί η πλήρης αποζημίωση των θιγόμενων ιδιοκτησιών και μόνο μετά τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης των εν λόγω ακινήτων, με την καταβολή της αποζημίωσης ή τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της παρακατάθεσης της, επέρχεται μεταβολή της πρώτης κατηγορίας αυτής. Εξάλλου, κατά το εδάφιο τέσσερα (4) της παραγράφου τέσσερα του άνω άρθρου (17) «η αποζημίωση που ορίσθηκε (για τη στέρηση της ιδιοκτησίας) καταβάλλεται υποχρεωτικά το αργότερο μέσα σε ενάμισι έτος από τη δημοσίευση της απόφασης για τον προσωρινό προσδιορισμό της αποζημίωσης και σε περίπτωση απευθείας αίτησης για οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης, από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης του δικαστηρίου, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως». Η τελευταία διάταξη επαναλαμβάνεται στο άρθρο 11 παρ. 1 του Ν.Δ 797/1971 «Περί Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων» (και ήδη πλέον στο άρθρο 11 παρ. 3 του «Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων-Κ.Α.Α.Α. του Ν. 2.882/2001»). Στην τέταρτη παράγραφο του άρθρου 11 του Ν.Δ. 797/1971 ορίζεται ότι «ανακληθείσης αυτοδικαίως της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, η κηρύξασα αυτήν αρχή υποχρεούται όπως εντός ενός διμήνου εκδώσει

πράξη, βεβαιούσα την επελθούσαν ανάκληση και δημοσιευόμενην διὰ της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως. Παρερχομένης απράκτου της προθεσμίας ταύτης, δύναται πας ενδιαφερόμενος να ζητήσει, κατά την υπό του παρόντος οριζόμενη ειδική διαδικασία περί οριστικού προσδιορισμού της αποζημιώσεως, την έκδοση δικαστικής απόφασεως, βεβαιούσας την ανάκληση, καλουμένου εις την δίκη του υπέρ ου η αναγκαστική απαλλοτρίωση και του Δημοσίου» (αντίστοιχη ρύθμιση, καθορίζουσα τετράμηνη προθεσμία για την έκδοση βεβαιωτικής πράξης από την αρμόδια αρχή, περιλαμβάνεται στις παραγράφους 3 και 4 του «Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων - Κ.Α.Α.Α. Ν.2.881/2001»). Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι μετά την πάροδο της άνω συνταγματικής προθεσμίας (18μηνος) χωρίς την καταβολή της αποζημίωσης και συνεπώς μη συντέλεσης της απαλλοτρίωσης, η απαλλοτρίωση αυτή αίρεται ουσιαστικά ως προς τη νομική κατάσταση του ακινήτου. Δηλαδή, το ακίνητο απαλλάσσεται από το βάρος της απαλλοτρίωσης και αποβάλλει το χαρακτήρα του ως ρυμοτομούμενο ακίνητο (Α.Π. 67/1981, Νο.Β. 29, 1261, Ε.Λαρ. 174/2007, Τ.Ν.Π. ΝΟΜΟΣ). Ο ιδιοκτήτης δε, που στερήθηκε το απαλλοτριούμενο ακίνητο πριν από τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης, έχει δικαίωμα . να ανακτήσει τη νομή του και συγχρόνως να ζητήσει αποζημίωση, κατά τις γενικές διατάξεις, για τον χρόνο που στερήθηκε την κατοχή του. Η μη καταβολή της πλήρους αποζημίωσης της απαλλοτριούμενης ιδιοκτησίας εμποδίζει όχι μόνο τη μετάσταση της κυριότητας, αλλά και τη μετάσταση της νομής (Α.Π. 771/1977, Νο.Β. 1978, 490, Α.Π. 444/1975, Ε.Ε.Ν. 1976, 36, Ε.Α. 15.088/1988, Αρχ.Νομ. 1990, 26). Την κατοχύρωση των δικαιωμάτων του ιδιοκτήτη πριν από την καταβολή της αποζημίωσης προβλέπει ο συνταγματικός νομοθέτης στο άρθρο 17 παρ. 4 εδ. γ' του Συντάγματος, ορίζοντας ότι «πριν καταβληθεί η οριστική ή προσωρινή αποζημίωση, διατηρούνται ακέραια όλα τα δικαιώματα του ιδιοκτήτη και δεν επιτρέπεται η κατάληψη». Το Σύνταγμα, με τη διάταξη, του αυτή, κατοχυρώνει κυρίως τη νομή του ιδιοκτήτη και καθιστά παράνομη κάθε ενέργεια εναντίον της. Επιπλέον, στο άρθρο 11 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (Κ.Α.Α.Α.), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 2882/2001 και σύμφωνα με το άρθρο δεύτερο του ίδιου νόμου ισχύει από 7.5.2001, ορίζεται: «1. Η αρχή που κήρυξε την αναγκαστική απαλλοτρίωση, δύναται με απόφαση της να την ανακαλέσει ολικώς ή μερικώς, πριν συντελεστεί, τηρώντας τη διαδικασία που ορίζεται από το άρθρο 1 για την κήρυξη αυτής. 2. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ανακαλείται υποχρεωτικά με πράξη της αρχής η οποία την έχει κηρύξει, ύστερα από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου που πιθανολογεί εμπράγματο δικαίωμα στο απαλλοτριούμενο ακίνητο, εάν μέσα σε τέσσερα (4) έτη από την κήρυξη της δεν ασκηθεί αίτηση για το δικαστικό καθορισμό της αποζημίωσης ή δεν καθορισθεί αυτή εξωδίκως. Η αίτηση είναι απαράδεκτη, εάν ασκηθεί μετά την πάροδο έτους από την παρέλευση της τετραετίας αυτής, σε κάθε δε περίπτωση μετά τη δημοσίευση της απόφασης καθορισμού της αποζημίωσης...Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν ισχύουν προκειμένου περί απαλλοτριώσεων προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων, ανάπτυξη οικιστικών περιοχών και για αρχαιολογικούς σκοπούς....4....κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να ζητήσει από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το απαλλοτριωμένο ακίνητο, την έκδοση δικαστικής απόφασης, με την οποία να ακυρώνεται η προσβληθείσα πράξη ή παράλειψη και να βεβαιώνεται η αυτοδίκαιη ή υποχρεωτικώς επελθούσα άρση της απαλλοτρίωσης...». Από τις ανωτέρω διατάξεις του ως άνω άρθρου του Κ.Α.Α.Α. δε προβλέπεται αυτοδίκαιη ανάκληση των ρυμοτομικών απαλλοτριώσεων μετά την άπρακτη πάροδο ορισμένου χρονικού διαστήματος από την κήρυξή τους. Και οι ανωτέρω αναγκαστικές απαλλοτριώσεις, εφόσον μετά την κήρυξη τους διατηρούνται χωρίς να πραγματοποιείται η συντέλεσή

τους, σύμφωνα με τον νόμο, για μακρό χρονικό διάστημα, το οποίο με τις ιδιαίτερες συνθήκες, που συντρέχουν σε κάθε περίπτωση, υπερβαίνει, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, τα εύλογα όρια, με αποτέλεσμα να στερείται ο ιδιοκτήτης το δικαίωμα ελεύθερης διάθεσης του ακινήτου «κατά την πραγματική αξία του» και ελεύθερης οικονομικής εκμετάλλευσης αυτού, αποτελούν οικονομικό και νομικό βάρος της ιδιοκτησίας, που έρχεται σε αντίθεση προς τη συνταγματική προστασία αυτής. Επομένως, στις περιπτώσεις αυτές, όπως και στις περιπτώσεις ρυμοτομικού βάρους, το οποίο συνεπάγεται ο χαρακτηρισμός ακινήτου, ως χώρου κοινωφελών χρήσεων, ανακύπτει υποχρέωση της Διοίκησης να άρει την αναγκαστική απαλλοτρίωση, την υποχρέωση, δε, αυτή δεν αναιρεί το ότι για την άρση απαιτείται τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου, για την οποία ο νόμος προβλέπει την τήρηση ορισμένων διατυπώσεων, διότι η τροποποίηση προς τον σκοπό να αρθεί η απαλλοτρίωση είναι υποχρεωτική για τη Διοίκηση (Σ.τ.Ε. 2276/2014, Σ.τ.Ε. 392/2014, Τ.Ν.Π. ΝΟΜΟΣ). Επομένως, ιδιοκτήτης ακινήτου, που έχει ρυμοτομηθεί κατ' εφαρμογή του σχεδίου πόλεως, εφόσον από την επιβολή της απαλλοτρίωσης παρήλθε μακρύ χρονικό διάστημα, κατά τη διάρκεια του οποίου δεν συντελέστηκε η απαλλοτρίωση αυτή με την καταβολή ή την παρακατάθεση της οφειλόμενης αποζημίωσης, μπορεί να απευθυνθεί στη Διοίκηση και να ζητήσει την άρση της απαλλοτρίωσης του ακινήτου, γιατί η διατήρηση της στην περίπτωση αυτή προσκρούει στις συνταγματικές διατάξεις για την προστασία της ιδιοκτησίας. Εάν η Διοίκηση αρνηθεί να προβεί στη νόμιμη (οφειλόμενη) αυτή ενέργεια της, ο θιγόμενος ιδιοκτήτης μπορεί να προσφύγει στα Διοικητικά Δικαστήρια και να ζητήσει την ακύρωση της ρητής ή σιωπηρής άρνησης της Διοίκησης. Το Διοικητικό Δικαστήριο, εφόσον συντρέχουν οι όροι και οι προϋποθέσεις, θα κάνει δεκτή την αίτηση του θιγόμενου ιδιοκτήτη, ακυρώνοντας την άρνηση της Διοίκησης και θα αναπέμψει την υπόθεση στη Διοίκηση προκειμένου αυτή και μόνον, αφού προβεί στην άρση της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης σε συμμόρφωση προς την εκδοθείσα δικαστική απόφαση, είτε να τροποποιήσει το ρυμοτομικό σχέδιο κατά τρόπο, ώστε να μεταβάλλεται ο συνεπαγόμενος την αναγκαστική απαλλοτρίωση χαρακτηρισμός του ακινήτου, είτε, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, να επανεπιβάλει την αρθείσα αναγκαστική απαλλοτρίωση και δεσμεύσει εκ νέου το ακίνητο, είτε τέλος να θεωρήσει για κάποιο νόμιμο λόγο (δασικός χαρακτήρας, οριοθέτηση αιγιαλού ή ρέματος) ότι το ακίνητο παραμένει εκτός πολεοδομικού σχεδιασμού. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι με μόνη τη δημοσίευση της δικαστικής απόφασης, με την οποία βεβαιώνεται η άρση της απαλλοτρίωσης μέχρι την τροποποίηση του σχεδίου πόλεως ή την επανεπιβολή σ' αυτό ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης, το ακίνητο παραμένει πολεοδομικώς αρρυθμιστο (Α.Π. 57/2014 Τ.Ν.Π. Νόμος). Περαιτέρω κατά το άρθρο 1094 ΑΚ ο κύριος πράγματος δικαιούται να απαιτήσει από το νομέα ή τον κάτοχο την αναγνώριση της κυριότητας του και την απόδοση του πράγματος, ενώ κατά το άρθρο 1097 ΑΚ ο νομέας από την επίδοση της αγωγής ευθύνεται σε αποζημίωση του κυρίου, αν από υπαιτιότητά του το πράγμα χειροτέρεψε ή καταστράφηκε ή δεν μπορεί να αποδοθεί για κάποιο άλλο λόγο και κατά το άρθρο 1098 εδ. α' ΑΚ αν ο νομέας ήταν κακόπιστος κατά το χρόνο που κατέλαβε το πράγμα ή αν έμαθε αργότερα ότι δεν έχει δικαίωμα νομής, υπέχει από τότε, ως προς το πράγμα και τα ωφελήματα του πράγματος την ίδια ευθύνη που έχει και για το χρόνο μετά την επίδοση της αγωγής. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι ο κύριος πράγματος δικαιούται να απαιτήσει από το νομέα ή κάτοχο την αναγνώριση της κυριότητας αυτού και την απόδοση του πράγματος και, μόνον, αν συντρέχουν οι όροι των άρθρων 1097 και 1098 ΑΚ, μεταξύ των οποίων είναι και η αδυναμία προς απόδοση του πράγματος,

αποζημίωση ίση προς την αξία αυτού (πράγματος) (ΕΦ ΔΩΔ (ΜΟΝ) 97/2020, ΕΦ ΑΘ 5010/2012, ΕΦ ΑΝΑΤ ΚΡΗΤ (ΜΟΝ) 2/2012, ΠΠΡΑΘ 5211/2010). Η αξίωση αυτή του κυρίου για αποζημίωση, λόγω αδυναμίας προς απόδοση του πράγματος γεννιέται από τότε που βεβαιώνεται στην απόφαση του δικαστηρίου ότι δεν είναι δυνατή η αυτούσια απόδοση του διεκδικούμενου πράγματος. Για την έκταση και τον προσδιορισμό της αποζημίωσης αυτής ισχύουν οι γενικές διατάξεις των άρθρων 297 επ ΑΚ. Εξάλλου κατά το άρθρο 249 ΑΚ εφ' όσον δεν ορίζεται διαφορετικά οι αξιώσεις παραγράφονται σε είκοσι χρόνια, ενώ κατά το άρθρο 90 του Ν. 4270/2014 "Περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού", ο χρόνος παραγραφής των χρηματικών αξιώσεων κατά του Δημοσίου είναι πέντε ετών, εφόσον από άλλη γενική ή ειδική διάταξη δεν ορίζεται βραχύτερος χρόνος παραγραφής, κατά δε το άρθρο 251 ΑΚ η παραγραφή αρχίζει από τότε που γεννήθηκε η αξίωση και είναι δυνατή η δικαστική επιδίωξη της. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών συνάγεται ότι στην περίπτωση της αξίωσης αποζημίωσης λόγω αδυναμίας απόδοσης του πράγματος η γέννηση αυτής και, συνακόλουθα, η παραγραφή της αρχίζει από τότε που βεβαιώνεται με την απόφαση επί της σχετικής αγωγής ή κατά την εκτέλεση ότι δεν είναι δυνατή η αυτούσια απόδοση του διεκδικούμενου πράγματος , ενώ δεν αποτελεί εναρκτήριο σημείο του χρόνου παραγραφής της εν λόγω αξίωσης ο χρόνος της παράνομης κατάληψης του ακινήτου (ΑΠ 1222/2020, ΑΠ 907/2015, 1932/2014, ΑΠ 427/2009, ΑΠ 566/2008, ΑΠ937/1991 , ΕΦ ΑΝΑΤ ΚΡΗΤ (ΜΟΝ) 12/2017).

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 2882/2001, ο Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων ορίζει τα της ανάκλησης η άρσης της μη συντελεσμένης απαλλοτρίωσης. Η μερική η ολική ανάκληση της απαλλοτρίωσης πριν την συντέλεση της μπορεί να γίνει είτε με απόφασης της Αρχής που κήρυξε την απαλλοτρίωση, ακολουθώντας την διαδικασία του άρθρου 1 ν. 2882/2001 για την κήρυξη της (άρθρο 11 παρ.1 ν. 2882/2001) είτε αυτοδικαίως σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 11 ν. 2882/2001 όπως ισχύει σήμερα σύμφωνα με την οποία « Η αναγκαστική απαλλοτρίωση αίρεται αυτοδικαίως ένα δεν συντελεστεί μέσα σε ενάμισι έτος από την δημοσίευση της απόφασης προσωρινού καθορισμού αυτής, από την δημοσίευση της σχετικής απόφασης και σε περίπτωση απευθείας οριστικού καθορισμού αυτής, από την δημοσίευση της απόφασης αυτής. Η αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης Αρχή υποχρεούται να εκδώσει μέσα σε τέσσερις μήνες από της προθεσμίας αυτής του προηγούμενου εδαφίου βεβαιωτική πράξη για την επελθούσα αυτοδίκαιη άρση. Η πράξη αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Περαιτέρω, σύμφωνα με άρθρο 39 παρ.3 εδ. α του ν. 4024/2011 που τροποποίησε το άρθρο 11 παρ.3 του ν. 2882/2001 ορίζεται ότι « ... Εφόσον οι θιγόμενοι ιδιοκτήτες επιθυμούν την διατήρηση της απαλλοτρίωσης που άρθηκε αυτοδίκαια λόγω παρέλευσης της δεκαοκτάμηνης προθεσμίας, μπορούν να υποβάλλουν αίτηση και υπεύθυνη δήλωση προς την αρχή που εξέδωσε την απαλλοτριωτική απόφαση, μέσα σε προθεσμία ενός έτους από την παρέλευση της προθεσμίας, περί διατήρησης της απαλλοτρίωσης και καταβολής της δικαστικά καθορισμένης προσωρινής ή οριστικής αποζημίωσης. Αν το αίτημα γίνει δεκτό από την αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση και υποχρεούται στην καταβολή της αποζημίωσης δεν επιτρέπεται ο ανακαθορισμός της αποζημίωσης ή η αναζήτηση τόκων υπερημερίας.

Ως αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτρίωσης νοείται η ανάκληση της κηρυχθείσας απαλλοτρίωσης μόνο με την συνδρομή των νομικών προϋποθέσεων, χωρίς να απαιτείται καταρχήν ορισμένη ενέργεια εκ μέρους της Διοίκησης. Συνακόλουθα, η αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτρίωσης συνιστά άμεση ενέργεια από το νόμο (ipsojure), **η οποία επέρχεται μόνο αν πληρούνται οι αντικειμενικές προϋποθέσεις του νόμου,**

δηλαδή η πάροδος της 18μηνιας προθεσμίας χωρίς την καταβολή της αποζημίωσης (ΑΠ 754/2011, ΑΠ 908/2009, ΑΠ 01 7/2007 και άλλες πολλές).

Η διοίκηση μετά την παρέλευση της 18μηνιας προθεσμίας θα πρέπει να εκδίδει την προβλεπόμενη στα εδ. β και γ της παρ.3 του άρθρου 11 του ν. 2882/2001 βεβαιωτική πράξη για την τήρηση του τύπου. Η βεβαιωτική αυτή πράξη θα πρέπει να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, έχει μεν αναγνωριστικό – διαπιστωτικό χαρακτήρα και από την έκδοση της επέρχεται η αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτρίωσης (ΣτΕ 1511/2018, 3252/2015) η οποία επιβάλλεται για λόγους χρηστής διοίκησης και ασφάλειας δικαίου. Η σχετική εκδιδόμενη βεβαιωτική πράξη μεταγράφεται.

Τέλος, όπως έχει δεχθεί και ο Άρειος Πάγος « μετά την αυτοδίκαιη άρση, η απαλλοτρίωση καθίσταται νομικώς ανύπαρκτη και δεν μπορεί να ισχυροποιηθεί (αναβιώσει) με την δημόσια κατάθεση της αποζημιώσεως από τον υπόχρεο και με την είσπραξη αυτής από τον δικαιούχο, αφού οι ενέργειες αυτές αναφέρονται σε μην υπάρχουσα πλέον απαλλοτρίωση (ΣτΕ 2545/1976, 200/1972). Οι αναφερόμενες διατάξεις έχουν άμεση εφαρμογή και στις ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονισθεί ότι το δίκαιο της Αναγκαστικής απαλλοτρίωσης περιλαμβάνει διατάξεις που σχετίζονται μόνο με τον προσδιορισμό της αποζημίωσης και την αναγνώριση δικαιούχων. Ως εκ τούτου η απόφαση του δικαστικού προσδιορισμού δεν παρέχει στάδιο εκτέλεσης. Η δικαστική υποχρέωση καταβολής της αποζημίωσης απαιτεί την άσκηση καταψηφιστικής αγωγής κατά του υπόχρεου καταβολής αυτής.

Περαιτέρω σύμφωνα με τα άρθρα 87 και 88 του ν. 4759/2020 ορίζονται τα ακόλουθα : Άρθρο 87 Ορισμοί
Για τις ανάγκες του παρόντος Κεφαλαίου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Ρυμοτομική απαλλοτρίωση»: η απαλλοτρίωση που επιβάλλεται επί ακινήτων κατά την έγκριση ρυμοτομικού σχεδίου στη διαδικασία πολεοδομικού σχεδιασμού, με σκοπό να δημιουργηθούν επ' αυτών οι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι που προβλέπονται στο οικείο σχέδιο ή την εφαρμογή αυτού. Εάν, κατά την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου, επιβλήθηκε στα ακίνητα εισφορά σε γη, ως ρυμοτομική απαλλοτρίωση νοείται η ρυμοτόμηση του κάθε ακινήτου στον βαθμό που υπερβαίνει την εισφορά σε γη που του αναλογεί.
2. «Κήρυξη ή επιβολή της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης»: η δέσμευση επί ενός ακινήτου που επέρχεται με την έκδοση της διοικητικής πράξης που εγκρίνει το ρυμοτομικό σχέδιο, χαρακτηρίζει τους κοινόχρηστους ή κοινωφελείς χώρους και εγκρίνει τις ρυμοτομικές γραμμές που καθορίζουν τη θέση και την ειδικότερη χρήση τους, ή άλλης διοικητικής πράξης, διά της οποίας καθορίζεται ότι ένα ακίνητο θα αξιοποιηθεί, εν όλω ή εν μέρει, για τη δημιουργία κοινόχρηστων ή κοινωφελών χώρων.
3. «Άρση ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης»: η άρση του ρυμοτομικού βάρους ή δέσμευσης που έχει επιβληθεί στο ακίνητο, λόγω παρέλευσης εύλογου χρόνου χωρίς να καταβληθεί αποζημίωση. Η άρση της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης γίνεται είτε αυτοδικαίως, είτε κατόπιν δικαστικής απόφασης.
4. «Επανεπιβολή ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης»: ο επαναχαρακτηρισμός ως κοινόχρηστου ή κοινωφελούς χώρου του συνόλου ή μέρους ενός ακινήτου μετά από την άρση της απαλλοτρίωσης αυτού, ο οποίος επιτρέπεται μόνο λόγω της αυξημένης πολεοδομικής αναγκαιότητας του χώρου και υπό την προϋπόθεση,

ότι ο φορέας υπέρ ου η απαλλοτρίωση έχει αποδεδειγμένα τη δυνατότητα να καταβάλει άμεσα τη σχετική αποζημίωση.

Άρθρο 88 Άρση ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης : **1. Η ρυμοτομική απαλλοτρίωση αίρεται αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται η έκδοση σχετικής διαπιστωτικής πράξης, εάν παρέλθουν: α. δεκαπέντε (15) έτη από την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου, με το οποίο αυτή επιβλήθηκε για πρώτη φορά, ή β. πέντε (5) έτη από την κύρωση της σχετικής πράξης εφαρμογής ή πράξης αναλογισμού, ή γ. δεκαοκτώ (18) μήνες από τον καθορισμό τιμής μονάδας, σύμφωνα με τα άρθρα 18 έως 20 του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α ' 17).**

2. Μετά από την άρση της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης ο ιδιοκτήτης, με αίτηση προς τον οικείο δήμο, δύναται να ζητήσει την τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου, προκειμένου η ιδιοκτησία του να καταστεί οικοδομήσιμη. Η αίτηση, στην οποία γίνεται συνοπτική περιγραφή της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης, πρέπει να συνοδεύεται από δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την κυριότητα του αιτούντος επί του ακινήτου.

3. Το οικείο Δημοτικό Συμβούλιο, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την κατάθεση της αίτησης της παρ. 2 είτε αποδέχεται την αίτηση και εκκινεί τη διαδικασία τροποποίησης του ρυμοτομικού σχεδίου είτε προτείνει στον οικείο περιφερειάρχη την εκ νέου επιβολή της αρθείσας ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης για τον ίδιο σκοπό ή τη μερική επανεπιβολή της.

Η ολική ή μερική επανεπιβολή της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης είναι δυνατή μόνο, όταν συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) σοβαροί πολεοδομικοί λόγοι επιβάλλουν τη διατήρηση του ακινήτου ή μέρους αυτού ως κοινόχρηστου ή κοινωφελούς χώρου, και

β) ο οικείος δήμος διαθέτει την οικονομική δυνατότητα για την άμεση καταβολή της προσήκουσας αποζημίωσης στους δικαιούχους, που αποδεικνύεται με την εγγραφή της προσήκουσας αποζημίωσης σε ειδικό κωδικό στον προϋπολογισμό του οικείου δήμου. Ως προσήκουσα αποζημίωση ορίζεται, η υπολογιζόμενη με βάση το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών κατά το ημερολογιακό έτος υποβολής της αίτησης.

Η σχετική εγγραφή δαπάνης στον προϋπολογισμό του οικείου δήμου γίνεται ταυτοχρόνως με εγγραφή ισόποσου εσόδου από χρηματοδότηση προερχόμενη από το Πράσινο Ταμείο, εφόσον αυτή έχει εγκριθεί εντός της προθεσμίας της παρούσας.

Τα παραπάνω εφαρμόζονται αναλογικώς και στην περίπτωση, που η απαλλοτρίωση γίνεται για τη δημιουργία κοινωφελούς χώρου και ο αρμόδιος φορέας είναι άλλος, πλην του δήμου.

Εναλλακτικά, το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί, σταθμίζοντας τις πολεοδομικές ανάγκες και τις οικονομικές δυνατότητες του δήμου, είτε να προτείνει τη μερική επανεπιβολή της αρθείσας απαλλοτρίωσης είτε να αποφασίσει την τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου, σύμφωνα με την αίτηση του ιδιοκτήτη. Το Δημοτικό Συμβούλιο έχει τη δυνατότητα να προτείνει την τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου μετά από αυτοδίκαιη άρση της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης ακόμη κι εάν, δεν έχει προηγηθεί αίτηση του ιδιοκτήτη του ακινήτου, όταν κρίνει ότι δεν συντρέχουν σοβαροί πολεοδομικοί λόγοι, που επιβάλλουν τη διατήρηση του ακινήτου ή μέρους αυτού ως κοινόχρηστου ή κοινωφελούς χώρου.

4. Εάν ο αρμόδιος για την απαλλοτρίωση είναι άλλος, πλην του δήμου, φορέας και δεν έχει την οικονομική δυνατότητα για άμεση καταβολή της προσήκουσας αποζημίωσης, εάν ο δήμος κρίνει ότι υφίστανται σοβαροί πολεοδομικοί λόγοι για τη διατήρηση του ακινήτου ως κοινωφελούς χώρου, δύναται, μετά από έγκριση του αρμόδιου φορέα, να καταβάλει τη σχετική δαπάνη από τον προϋπολογισμό του και εν συνεχεία να την αναζητήσει από τον αρμόδιο φορέα.

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 1 περ. ι του Ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ.5 του άρθρου 6 του Ν.4071/2012, από την παρ.1 του άρθρου 3 του Ν.4623/2019 και την παρ. 1 του άρθρου 40 του Ν. 4735/20 και συμπληρώθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 37 του Ν.4915/22)(Υπ. Οικ.2-38873-0026-15.10.2013), **η Οικονομική Επιτροπή αποφασίζει** για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές και αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά, πλην των περιπτώσεων δικών που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης μεταξύ εργαζομένων και του δήμου, στις οποίες η άσκηση ενδίκων μέσων είναι υποχρεωτική..... Η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, πλην αυτών που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης κατά τα προβλεπόμενα στο πρώτο εδάφιο, λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η έλλειψη της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν η αρμοδιότητα ασκείται από το δημοτικό συμβούλιο.

Κατόπιν τούτων και λαμβάνοντας υπ' όψιν τα πραγματικά δεδομένα της υπό κρίση υπόθεσης, την κείμενη νομοθεσία και τελευταία νομολογία, γνωμοδοτώ: α) την μη άσκηση ενδίκων μέσων κατά της υπ' αριθμ. Α532/2022 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Πύργου, καθώς πιθανολογώ ότι αυτή δεν θα ευδοκιμήσει, αφού τόσο από νομικής πλευράς, όσο και από ουσιαστικής υπάρχει δεδομένη ευθύνη των οργάνων του Δήμου 'Ηλιδας και η έκβαση της εφέσεως είναι προγεγραμμένη ως απορριπτική και αυτό θα έχει ως συνέπεια την περαιτέρω επιβάρυνση του Δήμου με τόκους υπερημερίας. Τυχόν δε άσκηση του ένδικου μέσου της έφεσης μπορεί να επιφέρει δυσμενή αποτελέσματα για τον Δήμο 'Ηλιδας, καθόσον δύναται το Δικαστήριο να επιδικάσει μεγαλύτερα κονδύλια ηθικής βλάβης από τα ήδη επιδικασθέντα, και β) Περαιτέρω, εξώδικα κρίνεται αναγκαίο όπως εκδοθεί απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου 'Ηλιδας, μετά από πρόταση του αρμόδιου Τμήματος - Υπηρεσίας για τον αποχαρακτηρισμό του ακινήτου ως ΚΧ (πλατεία), καθώς το κόστος απαλλοτρίωσης του είναι απαγορευτικό και ο Δήμος θα βρεθεί ξανά αντιμέτωπος με δικαστικές αξιώσεις (έγερση νέας αγωγής), τις οποίες δεν θα μπορεί να εκπληρώσει ».

Κατόπιν τούτου, ο Δήμαρχος - Πρόεδρος κάλεσε τα μέλη να τοποθετηθούν και να ψηφίσουν.

Η Οικονομική Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 40 του Ν. 4735/20, την υπ' αριθμ. Α532/2022 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Πύργου και την εισήγηση της Νομικής Συμβούλου με το σχετικό φάκελο,

Αποφασίζει Ομόφωνα

- Κάνει δεκτή την από 06-12-2022 γνωμοδότηση της Νομικής Συμβούλου του Δήμου.

- Τη μη άσκηση ενδίκων μέσων κατά της υπ'αριθμ. Α532/2022 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Πύργου, (σύμφωνα με την εισήγηση).
- Την κοινοποίηση της απόφασης στην Υπηρεσία δόμησης Χωροταξίας & Περιβάλλοντος για τις δικές της ενέργειες.

Κατά της παρούσας χωρεί προσφυγή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 227 Ν. 3852/2010, όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 118 του Ν.4555/18 (ΦΕΚ 133Α) «Πρόγραμμα ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι».

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό 518/2022

Κατόπιν συντάχθηκε το πρακτικό αυτό και υπογράφηκε όπως παρακάτω:

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ/ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ/ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

ΛΥΜΠΕΡΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ